

AwyrLlas
(20161227)

Hyn o hin i'r galen wan am eiliad
Drwy'r cymylau arian
I'r ffurfafen wen uwch ben ban
Yn yr haul gyda'r wylan.

(Rhyddid yr wylan yn Rhuthun!)

Anna
(20161226)

Fel gem prin, llygad India - amnyddawn,
uniawn wyf, fwy'n Anna;
Cyfeilles gyne, gwen'a'n
Llawen, myn heulwen, mwyr'nha!

(Cyfeilles arall yn gadael o'r gwaith, y tro yma o Fangaluru.)

GwasanaethNadoligPendref
(20161220)

Nadolig, cwrdd yn deulu - cyfeillion
Ceinion crud y canu
Llawen, chwerthin a gwenu
Yng ngolau'r bwrdd; cwrdd y cu.

(Gwasanaeth Nadolig hyfryd ym Mhendref eleni.)

Arie
(20161217)

Enyd aur atgofion da - meistr doeth
Amsterdam yn cwpla;
Hedd a hin wrth hamddena,
A miri mwy, Meruma!

(Cyfaill arall yn Amsterdam yn ymdeol.)

Carol
(20161216)

Gwyl ei neges galonogol a gwyl
Galwad ei dyfodol;
Distaw'r alaw ar ei hol;
Min cor yn hwmian Carol.

(Y 'Dolig yn dod, a'n hysgrifenyddes Carol yn ymdeol.)

BancYNatWest
(20161213)

Anerbyniol yw'n trefol tranc! Nid hawl
Gwyr Nat West yw dianc!
Galw mae hen ac ifanc
Am ddyfodol buddiol banc!

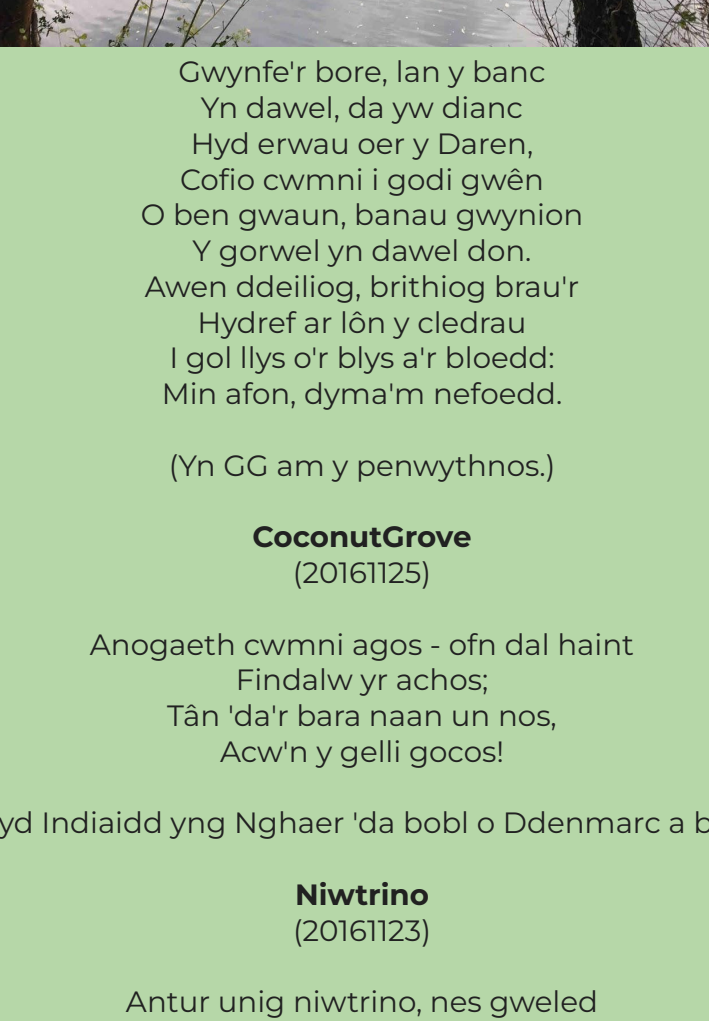
(NatWest yn cau yn Rhuthun yn ol y son, a'r gwrthwynebiad yn dechrau.)

NadoligLlawen!
(20161212)

Trigo wyf o'm natur gain - angof fing,
Fangau'n ddiwylofain;
Dydd dyfnau'r briwiau fel brain
Yw gwyl pigio'n y gelain.

(Rhedeg a gweld celain dafad yn bryd blasu i'r adar. A meddwl yn ehangach am fywyd.)

Cyngor
(20161211)

I braff lys, i buro fflam yn y gwyl
Â gallu er gwella
Mewn pob ysbryd, cymryd cam
Dydd fel derwydd yn Durham.

(Mynd i gyfarfod ymgyngchorol yn y brifysgol yn Durham.)

PêldroedNosLun
(20161206)

Mynd sydd rhaid, fel ffyliaid ffol - awr o fêl
Gorfoledd gorffennol;
Ffawd bechgyn hyn y ffitbol;
Oed hun - a chwarae'r tu ôl!

(Mynd yn hen, ond mae rhai yn dal yn hyn!)

CyngerddFlynyddol
(20161206)

Am wefr "if I was a rich man" - oedfa'r
Adfent, llond yr henllan;
Prydydd newydd, John Ieuan;
Am gampwaith, gobaith ar gân!

(Hwyl ar y canu nos Sadwrn!)

YnYBon
(20161129)

Melys flas cymdeithasu - enyd aur
Penderyn yn canu;
Talwrn swpera'r teulu;
Blas arbenig cwmni cu.

(Mynd am ginio 'da chefnidrid y Rhondda.)

GG
(20161126-27)

Gwynfe'r bore, lan y banc
Yn dawel, da yw dianc
Hyd erwau oer y Daren,
Cofio cwmni i godi gwên
O ben gwaun, banau gwynion
Y gorwel yn dawel don.
Awen ddelliog, brithiog brau'r
Hydref ar lôn y cledrau
I gol llys o'r blys a'r bloedd:
Min afon, dyma'm nefoedd.

(Yn GG am y penwythnos.)

CoconutGrove
(20161125)

Anogaeth cwmni agos - ofn dal haint
Findalwr yr achos;
Tân 'da'r bara naan un nos,
Acw'n y gelli gocos!

(Mynd am bryd Indiaidd yng Nghaer 'da bobl o Ddenmarc a blasu Findalwr!)

Niwtrino
(20161123)

Antur unig niwtrino, nes gweled
Osgliad tra chyson;
Myn spec, try blas electron
Yn fiwon, yn daon don!

(Darllen am osglliadau niwtrino neithiwr.)

StormAngus
(20161121-22)

I gerydd hallt storm gwir Dduw - i ganfod
Ol gwynfyd mew'n distryw;
Nefyn aur min afon yw
Lôn y dail yn y dilyn.

(Rhedeg neithiwr a'r bore 'ma mewn afonydd o ddail!)

ArHydYNos
(20161119-21)

Hedaf i wyrth o brydferthwch - yno
Mai twyllor tywyllwch
A nofio'r lyr nefol lwch
Y teulu mew'n tawellwch.

Gwyn a siriol gwên seren - â'i llwyrch
Yn lliwion daearen;
Gwên ddistaw hardda'm hawen
Hyd y nos, wrth fynd yn hen.

(Canu'r alaw werin yn y côr nos lau, a meddwl - am y tro cyntaf bron - am ystyr y geiriau ... a'r llanast presenol ... Trump a Brexit, a ... henaint!)

DynYWal
(20161109)

Hyll yw ein ffawd ar goll'i'n ffydd - oes trais
Trump trist ydyw'n cystudd;
Syrffed bom a bwled bydd
Hwyliau eo'n arfywydd.
(Y twpsyn yn enill.)

Cofio
(20161108)

Gwaith bywyd fydd cymryd câr i wella
Wedi colli cymar;
Nid gelyn ydyw galar,
Na deigr yn, na geir yn gwar.

(T adre'r penwythnos diwethaf yn siarad am G, a Sul y Cofio'r penwythnos 'ma.)

QFT
(20161031-1102)

Yn agos, egni'r negydd - ôl rheswm
Paul Dirac fel gwawrdddydd;
Dyma iâs byd y meysydd,
Bryslun ar wrth-ronyn rhydd!

Estyn o faths Einstein a fydd cyffraith
O waith damcaniaethydd;
Gweld patrwm cae'r cwantwm cudd
Yn nod gwrth-gyfnawdydd.

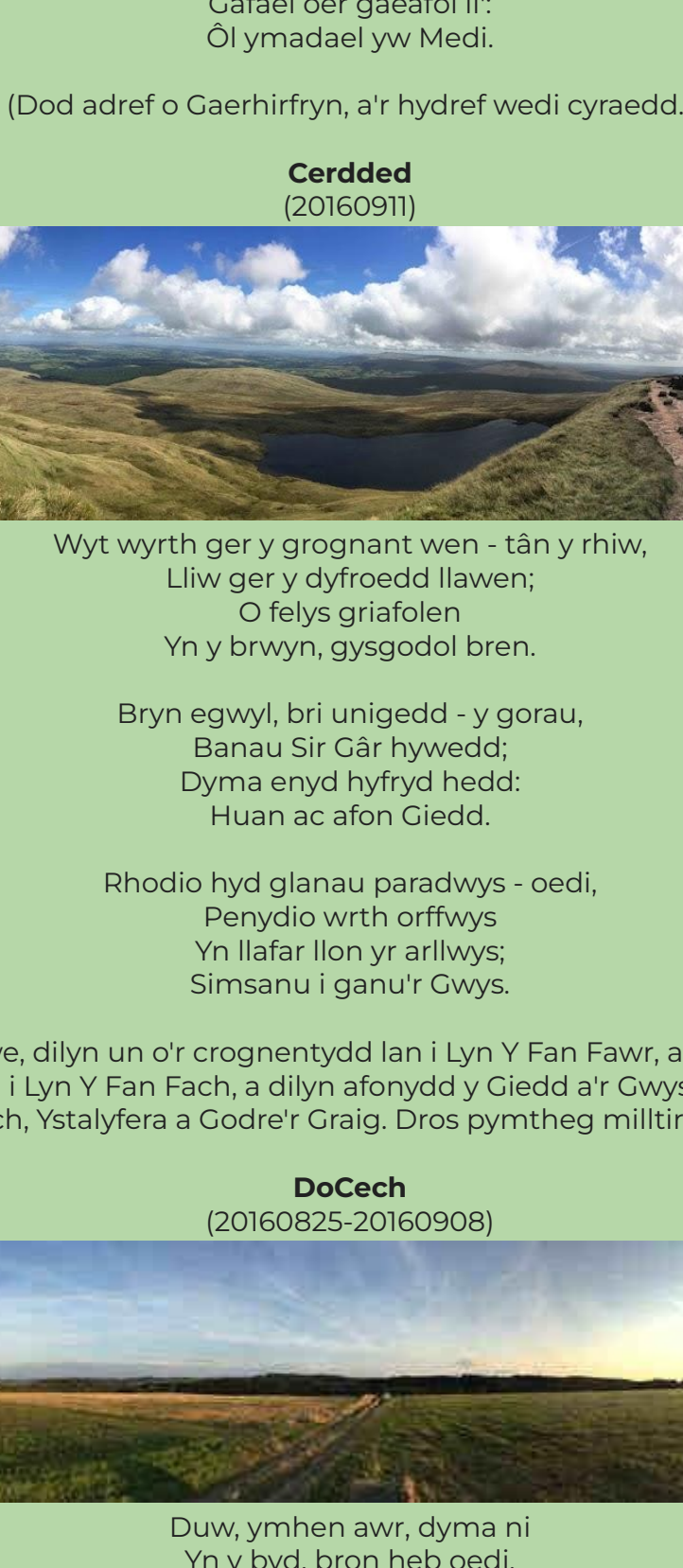
(Ceisio deall "quantum field theory" a ddechreuwyd gan Paul Dirac, sy'n uno'r cwantwm â pherthnasedd arbengil.)

Llaeth
(20161031)

Hen rhigwm, patrwm pwmpio o'r diden,
Lliw hufen y llif;
Llamaid, gwydydd y godro
Megis maeth, lluniaeth y llo.

(Rhedeg drwy'r ffermydd â sychedu!)

Dail
(20161028)

Hyd nef ânt, o'r goeden fyw i firi
Llifaeriant unigryw
Neges dail, megis dilyw'r
Aneirif aur: hydref yw.

Cartrefle
(20161024-26)

Â chof llanc, dianc i'r de - plentyndod,
Hanfod perffaith wynfyd;
Eli hael gorffennol le
Yw'r ty ar lanau'r Tawe.

Cans dyma'r man lle'm ganed - col cynil
Cil cwm y glo caled;
Taren'r tir tirioned,
Oriol hardd fy myd ar led.

(Yn GG.)

Lliw
(20161020)

Wyl unig, teithiaf fynys - chwiliaf nerth,
A gwerth y llwybr gwarthus;
Mor wymp, caf anghofio'm mrys
O ganfod lliwiog enfys!

(Enfys i'm dihuono o'm ffiblan gwirion!)

M23
(20161016)

Er twrio, er treiddio i'n tras yng nghyffrol
Fendithiol gymdelthas;
Er gweld y forwyn a'r gwas,
Bu rhaid mynd i'r briodas.

(Teithio lawr i Crawley i ddathlu priodas mab cefnither.)

CwlgYMôr
(20161013)

Swrealiaeth o'r traeth yw tro'r llafnau
Llyfnion, da egwyddor;
Cyfyl engyl dan angor
Yn rhesi mud dros y môr.

(Melynau gwynt yn y môr ger Llandudno.)

Ffowl!
(20161011)

Â chodwm, bri i'r parchedig - a bai
Anibyn dieffigl!
Gweithred bachan rhwystredig
Â'r brawd Martin ar y brig!

(Baglu M. yn y peldroed neithiwr!)

Golau
(20161010)

Mae'n hysbys, dyrys yw'r daith - mew'n gwendid,
Nid oes neb yn berffaith;
Y mae'r Oen a'i falm ar waith
I bawb sy'n byw heb oibaith.

(Newydd trist yr wythnos diwethaf.)

Llandudno
(20161010)

Godidocaf ffurfafen - orig deg
Craig Y Don a'i heulwen;
Gwasanaeth, lluniaeth a llen
Y gwyll dros Fod Ysgallen.

(Cinio crand.)

Teithio
(20101003)

Mynd i Houston drwy Lundain - min cynar
Ceinionion yn argwain
At godi fel teg adain
I'r lloer o wastadedd llain.

Yn dyst i fyd didostur - yng ngolau
Gau prifddinas gwewyr;
Nos yw pos cyfalaf pur,
Du yw Houston dlystr.

Awyren daw i buro ffyllofain
Cyfalafol heno;
Smotyn gwyn uwch bryn a bro
A gwawr rheswm hen groeso.

(Taith i'r UD, ac yn falch o ddod adre!)

Gwlaw
(20161001)

Swyn dyfroedd mwyn pen mynydd - a'u nodau
Yn neidio'n llawn awydd;
Rholaent a rhedant yn rydd;
Gwyn yw bynt y crogentydd.
(Gwlaw mawr yn GG.)

Strach
(20160930)

Nos dial ar dudalen - nodiadau
'Ngwylll' fflagl tywyll ffuglen;
Duwch honiad a chynen.
A llyr afiaith gobaith gwen.

(Halabalw yn y gwaith.)

Denmarc
(20160928)

Diolchaf, o bertaf borth - daw anrheg
Coed Enrum yn gwmorth;
Cysur hafn arwyr y North
Yw Vedbæk, tecaf dorth.

(Cysgu'r nos ar lan y môr yn Vebæk, hafan cychod bach i'r gogledd o Copenhagen. Coedwig, llyan a phlasdy crand yw Enrum.)

YnYNos
(20160926)

Rhydd y weddi awr ddiddos mwyn A-men
Y myned, neu'r aros?
Egry cil y drws agos
I'r nef yng ngoleuni'r nos.

(Meddwl am G, a K yn gweithio nos am y tro cyntaf.)

Noll'rCol
(20160925)

Nid hawdd yw bathu brawddeg i gelu
Calar diwedd addeg;
Aniaethol gwyliau teg
Yn cilio'i ddwndwr coleg.

(T yn dychwelid i Abertawe.)

RhwngYDdwyAfon
(20160922)

Am bleser, amser ymson ym miri'r
Môr, ym myd eithafon;
Rhodd yfed o'r ddwy afon,
Blasu bri y Dee a'r Dion.

(Yn Banchory.)

I'rCogledd
(20160921)

Es iffwrdd a chroesi'r ffin - ehedais
Dros wlad y Gododdin,
Agoriadol Gaeredin
A bore da, Aberdeen!

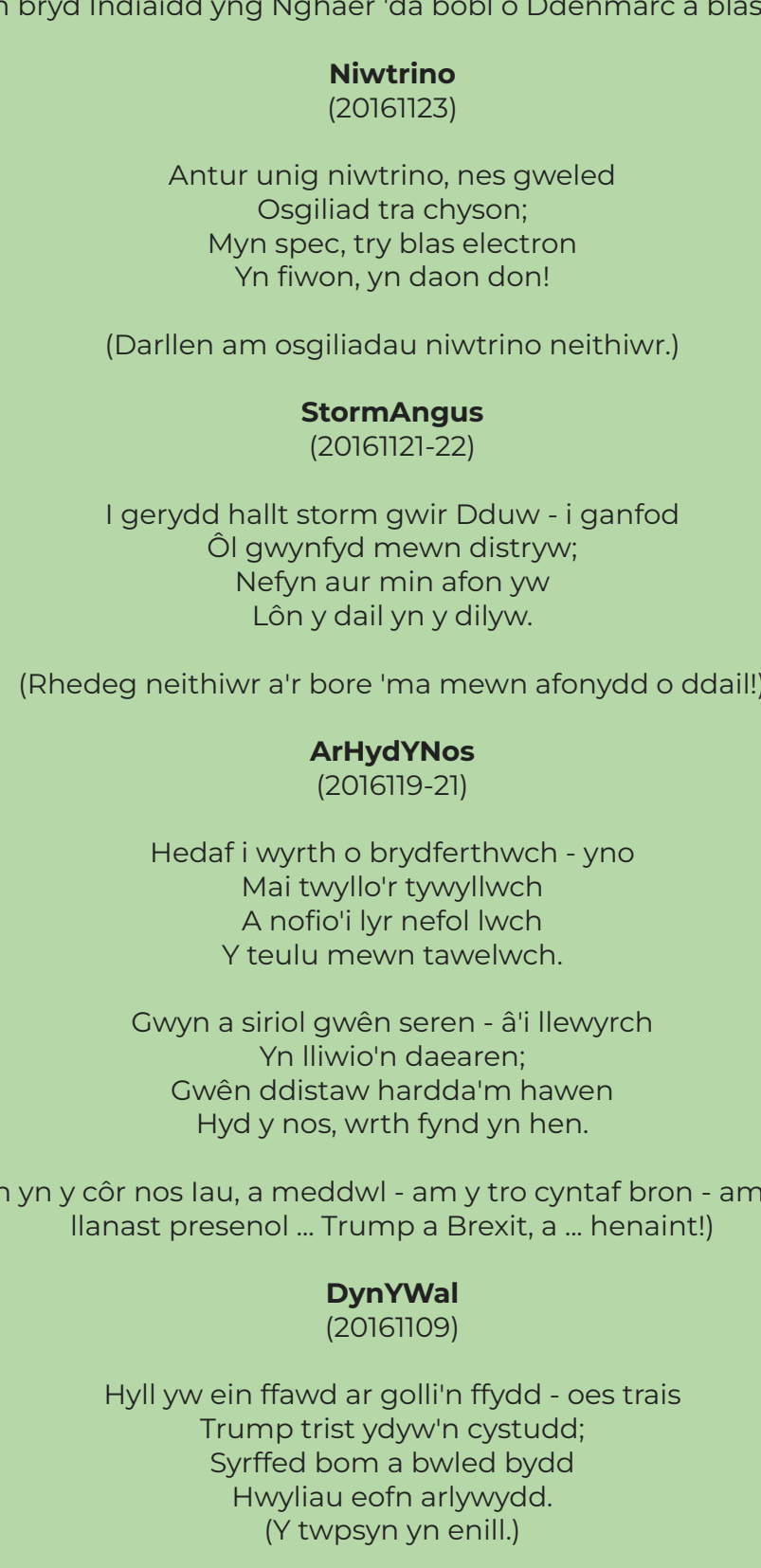
(Yn Aberdeen!)

GiantLliv
(20160920)

Awchu gwefr cefn beic bach gwyn - eli hael
Caw'r "Liv" yn gychwyn;
A dwli seiclo'n dilyn
Y tâl fydd cyhyrau tyn!

(K yn cael beic newydd.)

Hydref
(20160917)

Rhin golau'r bore'n gwlw'i - llwyl hynod
Pen llawr cyfnosi;
Gafael oer gaeafol li'i
Ôl ymadael yw Medi.

(Dod adref o Gaerhirfryn, a'r hydref wedi cyraedd.)

Cerdded
(20160911)

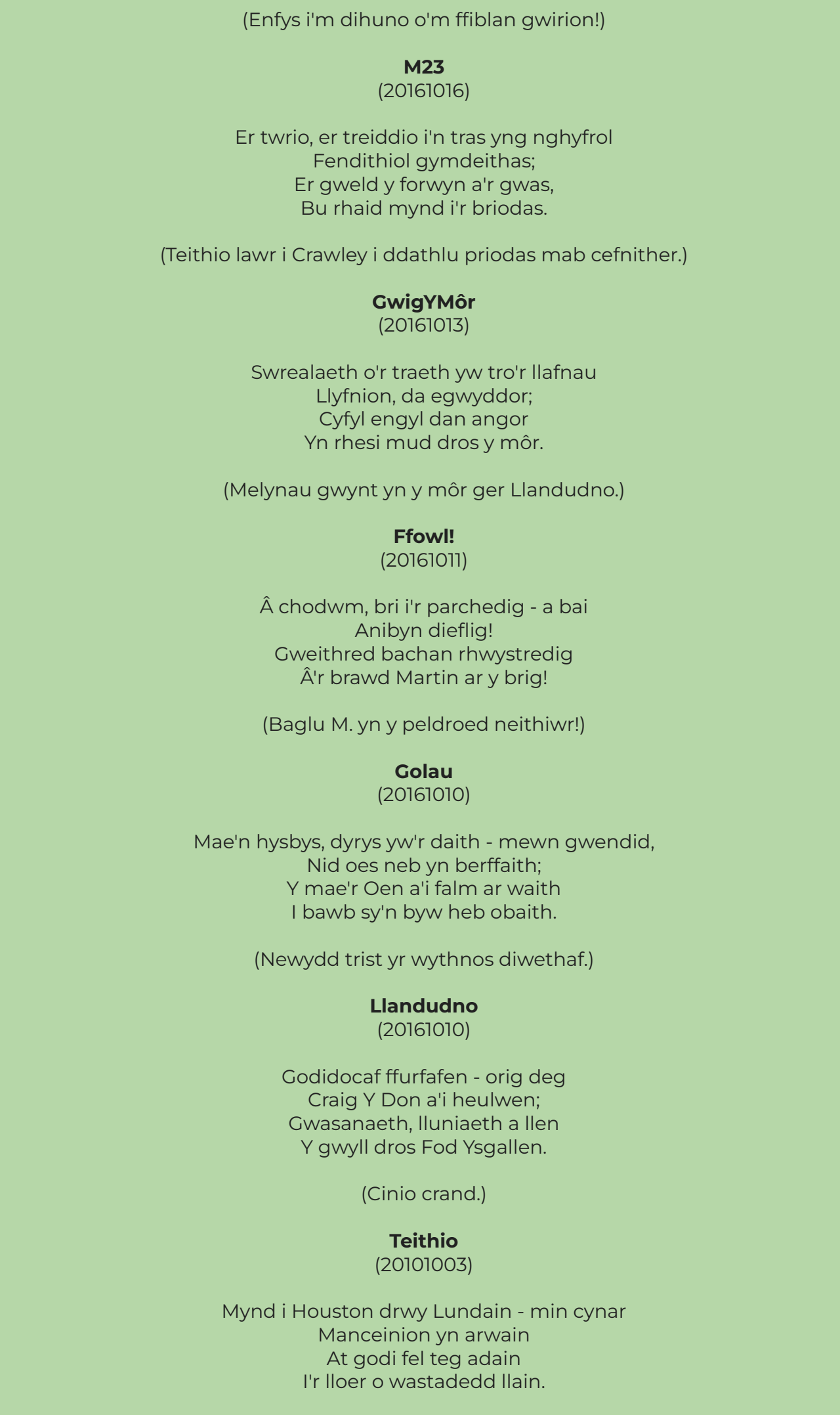
Wyt wyrth ger y grognant wen - tân y rhiw,
Lliw ger y dyfroedd llawen;
O felys griafoedd
Yn y brwyn, gysgodol bren.

Bryn egwyl, bri unigedd - y gorau,
Banau Sir Gâr hywedd;
Dyma enyd hyfryd hedd:
Huan ac afon Giedd.

Rhodio hyd glanau paradwys - oedi,
Peryddio wrth orffwys;
Yn llafn llon yr arllwys;
Simsanu i ganu'r Gwys.

(Cerdded o'r afon Tawe, dilyn un o'r crogentydd lan i Lyn Y Fan Fawr, ac o amgylch Llyn y Fan Fawr, dros y banau i Lyn Y Fan Fach, a dilyn afonydd y Giedd a'r Gwys am oriau unig nol i Gwmrtwrch, Ystalyfera a Godre'r Graig. Dros pymtheg milltir. Nefoedd.)

DoCech
(20160825-20160908)

Duw, ymhen awr, dyma ni
Yn y byd, bron heb oedi.
A buddiol iawn yw boddli
Yn nrama deg Normaddi;
Fel adar mân drwy Flandrys,
Yn hel tref Brwsel a'i brys,
A choffau palasau pur,
Gent, untro'n llawn awch antur.
Tref wiw, a'i lliw a'i llen,
Canwn yn lach i Aachen.
Hoffir coffi, trwsio'r car
Yn A.T.U, hafn teiar.
O'r lliw, coron yw Skriwan
Yn nrama aur yr adar man.
Cawn fwynhau profiadau'r pren
A rhanu rhin yr onen;
Hafan deg atgofion da:
Bri encil glan Berounka.
Drwy'r wig i'r eglywsig llyr
Am seiat mew'n maes awyr;
O'r hedd, i ffwyd ar râs
I wedd anwyly ddinas.
Heulog wawl ar betal gwyn
Hir oes i ffrwythau'r rhosyn.
Hin a blas diwrnodau'n blyg,
Rhodd yw gwyll gardd y gellyg.
Eden hardd i'n rhediad ni
Yw enyd fwy'n Podvini.
Eli hopys Ha'r Strahov,
Nid chwerw'r cwrw i'r cof.
Awn o bwmpas dinas dyn
I bethau hap y byrthyn,
Swn swper yng ngardd Herman,
Canu'r teulu ger y tân.
Ac awr colli'r hen gwrcyn -
Daw hedd y bedd i bob un.
Yn y gwair mae gair i gall,
Cyngor yn osgo'r ysgall:
Ffydd ac adain rydd sydd rhaid
I hwylio fel gwenoliaid,
I droi'n ol o'r byd i'r nef,
O grwydro, gyru adref.

(Ymweliad blynyddol â'r Weriniaeth Tsiec.)

Mwamed
(20160822)

Heb wallt mae hwn yn bolltio - nid oes tric,
Nid oes trac i'w goncro;
Aflonydd, gwaith diffino
Coesau chwim ein milgi, Mo!

(Mo Farrar yn enill eto, ac eto!)

AmFlas!
(20160820)

Lawr i barhwr o berlau - mwysara,
Mwysara am oriau;
Melys, nwyfus yw mwynhau
Blas tapas ar y tipiau!

(Mwyar yn drwch ar y tipiau yn GG.)

Aur!
(20160819)

Llon yw'r galon yn gweled enyd aur

Tai-cwan-do y merched;
A'i chic, gras a greddf, sicred
Dewis gorau'r Jonsis, Jade!

(Jade Jones yn enill! aur am yr eilwaith.)

Penblwyddyn
(20160818)

Gwén canwyll! heno, gwawl! yn bugeilio,
Llusern i gofio llais yr hen gyfaill,
O fam gwynaf fur, haul dad fel y dur,
Lliwiau d'afael pur, yn lledu fel paill.
Ffrwd angylffredin, yn wyrth o chwerthin
O argae Erin, yn fôr o gariad.
Paid i'r enaid rhydd yw hedd diwedd dydd
Yn gynyg o ffydd, a gwen o goffhad.
Canlad, goleuad o gariad wyt Gwern,
Yn nodau dy lais, a thân dy lusern.

(Bron i flwyddyn ers colli G.)

Heilyn
(20160814)

Deuwn i aros i Borth Dinorwig,
Penllanw awydd, llonydd pellenig.
Lle hafaidd, euraidd orig - dinlle byw
A digon ydyw, mae'n fendigedig!

(Aros 'da K a Ch yn y Felinheli.)

MyndiFeicio
(20160811)

Haf acw, awn i feicio - mi wibiwn,
Fi a'r mab, a dringo,
Dringo'n ddau dros frigau'r fro
Ac adref cyn y gdro!

Ein bwriad, troi dwy gadwyn aur o Fôn
A'r Fenai i Golewyn
A'r Rhy!, â phedair olwyn
Chwim yn hogi miri mwyn!

(Meddwl mynd i feicio 'da T. ar y penwythnos.)

GerYLLi
(20160810)

Am drysor yw angori ym mynwes
Ein Menai a'i glesni;
Breuddwydion llon ger y lli:
Heilyn a'r Felinheli.

(K a Ch yn symud ty.)

Diolch!
(20160808)

Hen ben ymhob trybini - un addfwyn
I leddfu pob drysni;
Chwimed, gwyned 'di Beti,
Hael ei charedigrwydd hi.

(Gair o ddiolch i B am drefnu organydd arall!)

GerYTafwys
(20160809)

Tu draw i ddinas awen - neuaddau,
Heff eiriau'r offeren;
Enydd iach yn Rhydychen:
Dydd o lonydd Magdalen.

(Treilio'r bore yn crwydo meysydd Coleg Magdalen yn Rhydychen.)

Aneirin
(20160807)

Pencerdd, daw d'angerdd fel dwr byrlymus.
Gweddus arch-gwyddwdr,
Karadog, wyt eiriog wr;
Aneirin, ti ywn harwr!

(AK yn enill y gadair.)

Ashley
(20160804)

Gorau gwas â gras a grym - un parod
Mewn perygl, ein burum!
Pen ar gyfnod llon a llym,
Ein helw cadw Gwilym!

(Edrych fel fod Ashley Williams yn aros 'da'r Elyrch.)

MyndAmWâc
(20160806)

Awr esgyn lan i'r ysgol
Ac yn nes at dyle'r Gnoi;
Gorau gwaith, taith i ben twyn
I weld siop Wncwl Maldwyn.
Nawr hanes gwaith Tareni:
Ystyr llafur ger y lli:
Dyma fro goludog len
Er eillio Haen Ffiallen.
Llywio bro y pyllau brau
Yn adrodd hynt hen gledrau,
I'r bras hyd camlas y cwm;
Wynneb arloes oes bwrllwm;
At y gwaith ger Tawe gŵn:
Oedi ger Ynyscedwyn,
Anedd hedd yw'r Gough i'r ddau'n
Erlyn am gwrw'r Arfau.
Odl hanes yn dadlenu'n
Gân cloc Tic-Toc a'r gwaith tun;
Dwy awr rydd, cof mynd am dro'n
Ffenestr ar Bantffynon.

(Mynd 'da J am dro ar hyd yr hen rheilffordd a'r gamlas yng Nghwm Tawe. "Primrose Seam" yw'r enw ar haenen o lo caled sy'n rhedeg drwy Gwm Tawe - gyda'r glo caleg gorau, yn ôl y sôn.)

Ydihyrn
(20160729)

Deffro ar lawr y dyffryn - dihiryn
Hyderus, a'r heddlu'n
Ddiawlio, yn methu dilyn
Ôl dihangol heriol un.

LlyfrauDoethineb
(20160727)

Deor her mewn dihareb, pori gwaith
Pregethwr a'i dysteb;
Nis chwyffwyd, anafwyd neb
Â than o flagl doethineb.

(Darllen llyfr y Pregethwr.)

ArYMoelydd
(20160726)

Moelydd â'u llonydd fel llyw - hin sidan
Prynhawn Sadwrn ydyw,
O lewyrch y grug gloyw,
A threm ar goetre Moel Gyw.

(Mynd 'da R am dro o Foel Gyw adre.)

Ymweliad
(20160725)

Rhuthr o hiraeth yr awron, 'di mwynhau
Cynau'r hen amcanion;
Ac felly, mwyn gyfeillion:
Byth na thewch, dewch eto'n don.

(Cyfarchion i'r ymwelwyr!)

AtebJob
(20160724)

O dad, mor gymeradwy yw patrwm,
Wedi hirlwm arlyw
Duwdod anwybodaadwy.
Tawaf, ni heriaf yn hwy.

Haf
(20170723)

Hiraethaf eto'n Rhuthun - fe ganaf
Gwyn mis Awst bob blwyddyn:
Her i Dduw o'r broydd hyn
Am haul a gwenith melyn!

(Cymylog eto.)

Cynhemlad
(20160722)

I fedu fy nyfodol, mae angen
Grym engyl gwarcheidol
Hafn y nef; âf yno'n ôl,
Âf adref i'r anfeidrol.

(The angels are lost in perpetual contemplation of an infinite glory.)

Us
(20160721)

Echdoriad pechadurus - adfeilion
Newyddion anweddus;
Ôl llwydo'r coeth a'r moethus,
Gweled ofn ar wedd gwlad Us.

(Englyn olaf am Job am y tro!)

RLIAO
(20160719)

Teced â soned ei sain - mae rhywbeth
Am rebel mor gywain:
Odl gloi y boi Ab Owain,
Barti Ddu y canu cain!

(Joio 'da R neithiwr.)

Huw
(20160719)

Angerdd ym mēr ei gerddi - oldau aur
Hydol win ei weddi;
Cyn o ddyn â'i farddoni;
Awen goeth yw Huw McKee!

(Stomp deestio gyda H a RLII)

Gwresdon
(20160719)

Dym wawr dydd uwch dymheredd - am wres
Ac am radd o lesgedd;
Dydd a'i drymaidd hafaidd wedd
Yn erfyn toc am dyrfedd.

(Crasboeth yn Rh.)

Job
(20160718)

Yn chwerwder wyneb cerydd - unig wyt
Mewn gwatwar a chystudd;
Daw nef o gadw'n uffudd?
Ai hyder ffwl cadw'r ffydd?

(Gorffen y sgwrs ar gyfer dydd Sul.)

Felinheli
(20160717)

Gwynfyd y bywyd bæol - yng Ngwalia,
Rifera arforol;
Angori'm myw llongwrol,
Aed i'r Felinheli'n ôl.

(K a Ch yn symud ty.)

Yfory
(20160715)

I ladd â chledd â gwleddâ - daw y BRICs
Wedi Brexit illpa;
I'n treisio, i'r farn Teresa;
Mygid hoff lendid â'i phla.

Deall?
(20160713)

Ar ynys glwyfus, o glyw y tirion,
Gweld estron fal distryw,
Rhin hagrwrch mor unigryw:
Dallu dyn â deall Duw.

Braw wynebu'r anobaith - oed afiach,
Oed uffach gydeffaith;
Ond hardd ei lun dyn ar daith
Heb offren tan yn berffaith.

(Meddwl am ddioddefaint Job, a'i ystyr.)

Brexix
(20160712)

Diurdas gweithred diarddel ofnus
Cyfnod anioegel;
I'w lasoed, a ddoed a ddél
I'w ifanc, tranc gwrthryfel.

(Creuwyr y gwrthryfel - Johnson, Gove, Farage, Leadsom - i gyd wedi diflanu.)

Dilyw
(20160711)

Llwyd unswydd ebrwydd wybren - yn y gwlaw
Drwy'r glynn, dros hen Dawe'n
Achub awr i'r waun uwchen
Y dwr ar lethrau'r dachen.

(Gwlaw mawr yn GG.)

Job
(20160709)

Bore Job, byw bara jam rhodd y diawl
Trodd y dydd yn fedlam
Dirdynol, anuwiol nam;
A'r cwmni'n holi: Paham?

(Rhoi sgwrs am Job yn y capel cyn fôn hir.)

OenDuw
(20160709)

Yn alltud mewn byd sy'n hollti o weld
Plwyfdeb a thlod;
Rho i'm foes, a rhwym fi
Yn d'awen, Agnus Dei.

(Canu Agnus Dei gan Chilcott yn y côr neithiwr.)

YCochion
(20160707)

Wedi'r chwys erys hiraeth am eiliad
Galwad buddugoliaeth;
Ond heno, hen wylo aeth
Yn wên, gwrid ein hunaniaeth!

(Cymru'n colli, ond yn enill hefyd!)

Mynd
(20160705)

Troi'n nef aur yn estron fan, yn aberth
I'r anobaith aflan
Sy'n corddi'n y werin wan:
Cân y gwyll, cynig "Allan".

(Meddwl am y Brexit bondigrybywll!)

GweldYMôr
(20160703)

O lys dysg, gwêl ddyfriol stôr o egni
Amsugnod fel gwyddor
Cylched, twymed y tymor:
Grym haul yn gwresogi'r môr.

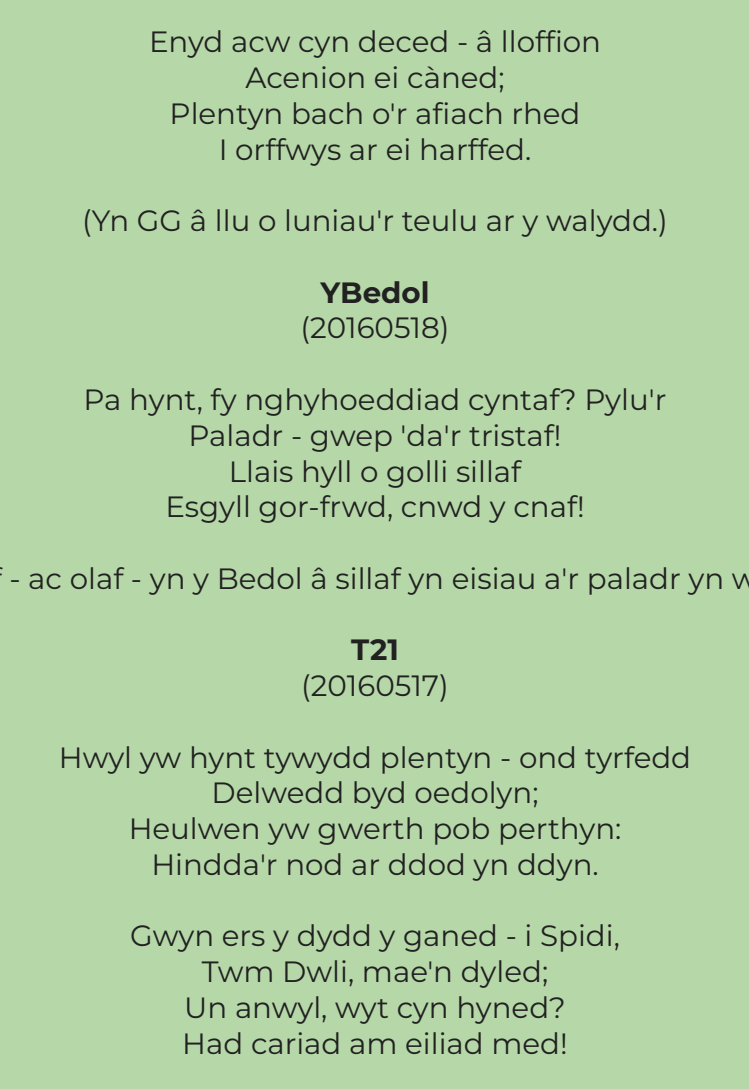
(T yn mynd i gael profiad gwaith i wlad y Saïs!)

YDreigiau
(20160702)

Ethriad doeth â thri tu ôl - adenydd
Â dawns ymosodol;
Einion ceinion y canol;
Obry'r gallu'i grefftio gôl!

(Cymru'n maeddu Belg! Rown cyn-deryfnol nesafl!)

Toscana
(20160617-27)

Heddiw pos hewlydd Pisa - ac wedyn
O lecy'n fel Lucca
Egyr lôn i'n Shan-gri-la;
Ynys y gwin - Toscana!
Dirgeifan ein hafan ni,
Hynaws hwyl Casa Eli!tt
Eden aur ein seithfed ne!,
Hafod profiadau Pieve.
Un eiliad fwy'n i'r fadfall
Hyd y bont, a'r dwr di-ball;
Sgwd y crud a'r ffrwd ar dro:
Sawr alaw'r Esarudo.
Lawr y cwm yn awr â ni
I weld tref Garibaldi.
Eiliadau ias gorau sgor
Erioed clywyd ar radio;
Rhaidd clodfori cewri'r cor -
Cewri tim Cymru'n curo!
Bryd uwch crybyn Sumbra dal;
Nofio'r nef, rhanu afal.
Lle'r dirgel Machiavelli:
Cyflwynhad mam brad yw bri!
Dilyn cynllun bryn a bro
Lôn nefyn Castelnovo.
Y dorff yn dewis farfod - cam i'r gwyll,
Tro hyll i ben trallod.
Ebrwydd unigrywdd di-nod:
Heb Undeb, anibendod.
Gwalia, collasom ein gilydd - wyt gaeth
I anogaeth negydd;
Troc gwel cymaint cywilydd
Bydd cyfogyld Cymru fydd!
Antur Grotto del Vestro:
Chwaeth odidog ogo' goch.
Erwad hwyrol sêr arian,
Hafod dawns y rhyf tân.
Ffrwd sidan Pieve Fosciana'n nofio'n
Nghangnefedd Toscana;
Ffynon win, Garfagnana;
Anian pau'r huan, parha!
(Gwyliau yn Noscana!)

Hoole
(20160615)

Acw mae'r llwybyr beicio - i'r diddig
Gwledd unig sydd yno;
Oed o gof ffrwd o gyffro,
Ynysig arbenig bo.

(Cysgu yng Nghaer wedi cyfarfod gwaith.)

MewnUndeb
(20160614)

Un cip sicr o'r copa serth - cam cadarn
Ag unfarn - cam anferth;
Ar y foel, cynnw'n goelcerth
O ateb - mewn undeb nerth!

(Cymru yn maeddu Slovensko 2-1 yn Euro2016)

Stomp
(20160611-12)

Ynom, deffro mae'n dyffryn - eli'r iaith
Ar waith yng Ngwyl Rhuthun:
Crefu ongl, crafu englyn;
Cynganeddu dathlu dyn.

(Stomp Gwyl Rhuthun yn dod!)

Cyfarchion
(20160609)

Yn nos gwaeledd anisgwyl, mynd adre'n
Y bore dy beryll
Bydd yn eiddgar, hawlia'r hwy!;
Llona, fy nghyfaill anwyl.

(Cyfarchion i R.)

Egwyddor
(20160608)

Ai dewin oedd Feynman dywed? - ol greddf
Lagrange ydyw gaeid
Taw nodd cudd y meysydd med
Rhuthr o isafu'r weithred.

(Trafod egwyddor isafu gweithred yn y gwaith a gyda T, egwyddor sy'n treiddio i bob cwr o ffiseg.)

Gartref
(20160603)

O ranu trem yr onen yn lledu
Obry ar y wybren;
Glas gwelltog a'i Glwydog len
Rhydd y wawr ym mhau'r dderwen.
Atgof aur, wyt gyfarwydd - ail-egyr
Hen lygaid yn sicrwydd
Heulwen haf a'i harddardwydd
Ym mēr y sycmorwydd.

(Nol yng Nghymru ar ol wythnos yn CR, Cyfnewid pau'r onen am bau'r dderwen yn Nyffryn Clwyd, a'r sycmorwydd yng Nghwm Tawe!)

Praha
(20160525)

Obry hyd lwybrau ebrwydd
Â blas ar ddatlhu penblwydd;
Cam hwyliog drw'r cymylau,
Niwl yw byd o'n nefol bau.
Bwrw'r barw, a chodi awen
Eto! ganu dyddi ddi!
Uffudhau i freiniau'r fro,
Phanu gwres yr hen groeso.
Crwydro drwy Strizkov, rhodiwn;
Trysor jawr yw'r lle hwn,
'Fyryn, 'lawr yn awr â ni
I fynwes Parc Podvinni;
Ar y waun mae'r llwybrau'n llw,
Nad skâlou nid oes celu!
Nefoedd wen dros ben yw bod
Yng nghochni rhesi'r rhosod.
Dathlu nawdd aderyn du
Sadwrn, talwrn y teulu.
Orig eli gwedi gudd
Paradwys pau'r ehedydd;
Awr ym moes yr adar mân -
Rhu'r oesoedd ger yr iasan.
Dewis her is y rhosyn -
Tila fardd, â chwarrd y chwyn.
Hel epil cynta'r lipa
Lwythog, rhodd hwyliog rhyddha.
Gwledda, Anicka a'i naan,
Poeth, dewis doeth Pacistan!
Holi ffel am Eliffas,
A'r beirdd, a'u Llyfrau Barddas;
Gan y salnt mae hawfraind hedd,
Curw'r cwm: mwyn amnyeddi!
Â'r hafod mewn dwyllo da,
Trown yn ôl i gol Gwalia;
Mae ranu trem yr onen
Yma'i aros, wythos wen.

(Ym Mhrraha ar gyfer penblwydd B; dobrý den = dydd da; Strizkov = ardal Praha lle mae B&D yn byw. Javor = sycmorwydden; Podvinni = ardal is Strizkov; Nad skâlou = uwch y glogwyn; Pau'r ehedydd = Skrivan, pentre lle mae bwthyn B&D; Lipa - pisgwydden / "lime".)

YnYGlâs
(20160524)

Rhedeg ym mhau'r brynau bras yw gwynfe'r
Bore is Pen Bares;
Pau'r patrwm pur o'r cwmpas:
Arfaeth rhagluniaeth mewn glâs.

(Rhedeg ar fore BENDIGEDIG!)

Babička
(20160523)

Eiliad anwyl aduno - munudau
'Da'r gorau'n blaguro;
Nejhezti den, Boženol!
Awydd y dydd, beunydd bol!

(Penblwydd B yn 80 oed!)

ColMam
(20160520)

Enyd acw cyn deced - â lloffion
Acenion ei câned;
Plenty'n bach o'r afiach rhed
I orffwys ar ei harffed.

(Yn GG â llu o luniau'r teulu ar y walydd.)

YBedol
(20160518)

Pa hynt, fy nghyhoeddiad cyntaf? Pylu'r
Paladr - gwep 'da'r trista!
Llais hyll o golli sillaf
Esgyll gor-frwd, cnwd y cnaf!

(Englyn cyntaf - ac olaf - yn y Bedol â sillaf yn eisiau a'r paladr yn wan! Ofnadwy!)

T21
(20160517)

Hwyl yw hynt tywydd pleth cyn - ond tyrfedd
Deiwedd byd eiddog!
Heulwen yw gwerth pob perthyn:
Hindda'r nod ar ddod yn ddyn.

Gwyn ers y dydd y ganed - i Spidi,
Twyn Dwli, mae'n dyled;
Un anwyl, wyt cyn hynedd?
Had cariad am eiliad med!

(T yn 21 ac yn adolygu, pwr dabl)

YDaithAdref
(20160516)

Porth y crwydryn 'di Llundain,
Cân efnion acenion cain;
Oriau wedi'r awyren
I Walia wen draw ar dren!

(Teithio nol i GG drwy Heathrow a Llundain.)

Canmore
(20160512)

Hoff drysor cewri'r goror - yw tir chwedl
Y tair chwaer â'u hallor
Odidog; garegog gor
Manau cain meinl Canmore.

(Yn Canmore ger Banff yn y Rockies. Hyfryd.)

EauClaire
(20160511)

Eiliadau'r afon lydan yw byw
Clarau'r Bwa Ariann;
Oer hiraeth doeau'r eira'n
Wyrddni a glesni'r Dwr Glân.

(Yng Nghalgari, rhedeg ger yr afon "Bow", a'i llwyn newid o arian yr haul, i wyrdd - o achos yr eira - i las.)

Symll
(20160511)

Ym mynd di-baid ffylliad mewn ffair - hawliaf
Heulwen newid cwyair;
O godfian o'r gadair
Y daw'r gân wrth dori gwair!

(Hiraethu am fywyd syml, nid hyrtwch byd busnes, a meddwl am dori'r gwair nos Sul diwethaf)

BryniauClwyd

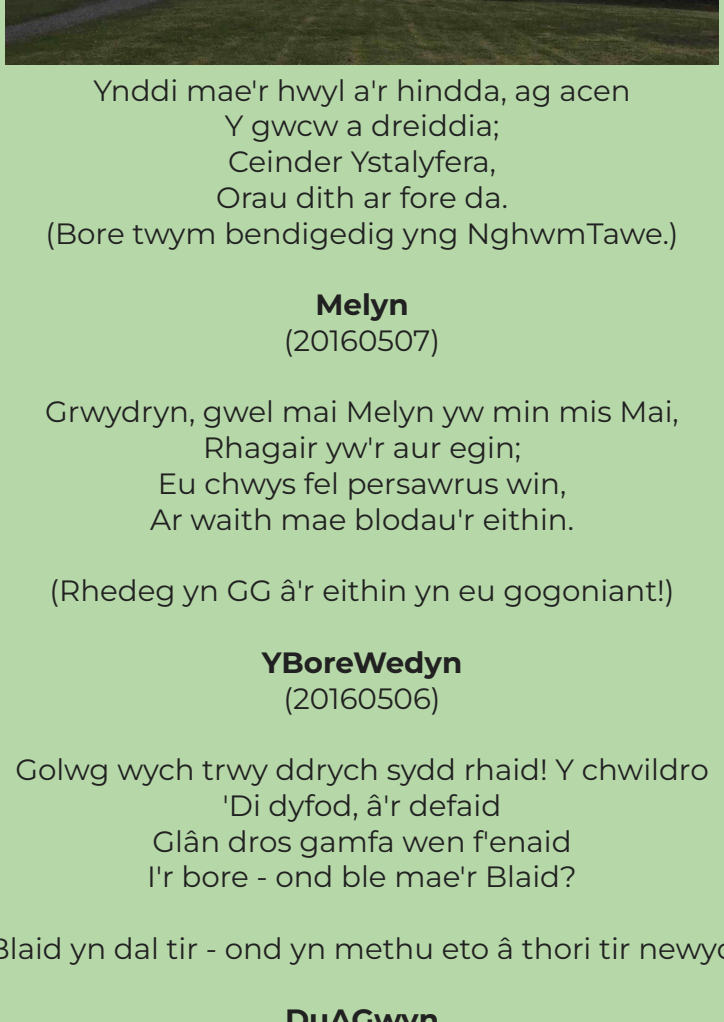
(20160509)

Gerllaw mae bryniau awydd - mi reda'
'Mharadwys bob twydd
Am olwg dros y moelydd;
Llathenaid i'r enaid rhydd.

(Bore bendigedig yn nyffryn Clwyd.)

YFera

(20160508)

Ynddi mae'r hwyl a'r hindda, ag acen
Y gwcv a dreiddia;
Ceinder Ystalyfera,
Orau dith ar fore da.

(Bore twym bendigedig yng NghwmTawe.)

Melyn

(20160507)

Grwydryn, gwel mai Melyn yw min mis Mai,
Rhagair yw'r aur egin;
Eu chwys fel persawrus win,
Ar waith mae bodau'r eithin.

(Rhedeg yn GG â'r eithin yn eu gogoniant!)

YBoreWedyn

(20160506)

Golwg wych trwy ddrych sydd rhaid! Y chwildro
'Di dyfod, â'r defaid
Glân dros gamfa wen f'enaid
I'r bore - ond ble mae'r Blaid?

(Y Blaid yn dal tir - ond yn methu eto â thori tir newydd.)

DuAGwyn

(20160506)

O grothau gwanog Rhuthun - y daw gwyrrth
Adeg aur pob blwyddyn;
Dol gŵn ac awdl y gwanwyn
Adeg aur y dau a gwyn.

(Yr wyn ar gaeau Parc Y Castell.)

Wedi'rGlaw

(20160503)

Chwym enyd ei chymwynas - daw'r bore
Â'i gwynfe yn ganfas
Mor hardd, corona barddas;
Acw wybren loyw las!

(Heulwen o'r diwedd.)

Oslo

(20160503)

Mae rhodio'n gymeradwy - momentwm
Try hirlwm yn arlwy
O furum, does mynu mwy
Yn awr na gwynfyd Norwy.

(Yn Oslo am gyfarfod tónau.)

BogailLediBagot

(20160502)

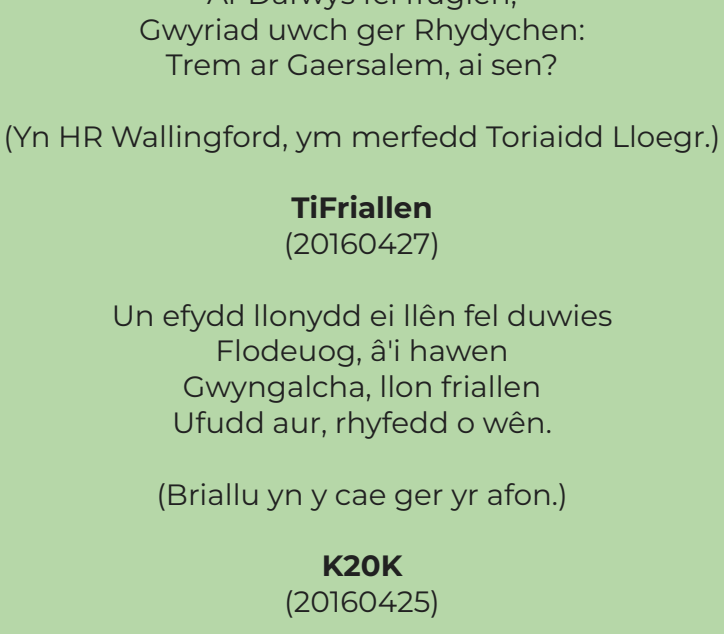
Yn glwm wyf dan y glaw mân,
Yn celu rhag y calan;
Dyma droi, a mynd am dro
A cheisiaf fryn uwch Easo.
Swydd reit rwydd yw mynd drot drot
I begwn Ledi Bagot.
Go lew, lôn Rhewl a'r alaw
Ddidor daw o gleisio'r glaw.
Y sawl â'u mawl i sement
Tai'r werin ym min mynwent
At erwau tân y teirw'n
Ddychrynilyd symud a sw'n,
Ar hym sy'n gwiwo'r enaid:

Llun llwybr dros gaeau'n llawn llaid ...
I'r gwair, cael gair 'da'r gored:
"Clyw, daw oed i'r dilyw, dwed?"
Yn estyn dros y castell,
Wyneb haul ein purdan pell!
Rhedaf ato'n llon fy lllef,
O'm mwydro trof am adref!

(Rhedeg i Rewl a nol.)

Neges

(20160501)

Ar neges o Fethesda -
Hedd yw dydd o dywydd da -
I encil dyffryn Ffrancn
Muriau â'u breiniau o'n brôn.
Awel oer o'r Ole Wen
A rhagair tinc yr Ogwen.
Gweld trysor allor yr îâl:
Acw mae hud Cwm Idwal.
Â'r diwyd o'r byd i bau'r
Dewr ar fregus Lyderau;
A dewrion, dynion ar dân
I droi hafod yn Dryfan.
Ym mwrllwm cadw cwmni,
Cadw'n nes yw'n hanes ni
An neges o Fethesda:
Siwrnai hynod, diwrnod da.

(Cerdded o Fethesda trwy Cwm Ffrancn i Gwm Idwal a nol - deuddeg milltir a haner.)

Gweld

(20160501)

Mor anisgwyl! gweled hwyliau gwynion
Gogoniant fel gwenau
Cu nefoedd un, anwyl ddau,
Am eiliad trwy'r cymylau.

(Rhedeg, meddwl a chofio.)

Llyr

(20160429)

I ddrillio duwdod Ceidwadwyr, UKIP
Ai acen anifyr,
Wylafain egwan Lafur;
Llyw'n cyrch, ein llywyrch, yw Llyr!

(Diolch am boster y blaid - tu allan yn ei holl ogoniant erbyn hyn!)

PaBethSy'nBod?

(20160428)

Haner awr, â gwyn yr eira'n cânu
Cyni'r duwch aflan;
Daw hiraeth am oed arian:
Hel mêl yn niliau'r plu mân.

(Eira ar fryniau Clwyd - rhedeg i'w gyfarfod y bore 'ma.)

Wallingford

(20160427)

Cefnog, dônog Wallingford wen - nefyn
Ar Dafwys fel ffuglen;
Gwyrriad uwch ger Rhydychen:
Trem ar Gaersalem, ai sen?

(Yn HR Wallingford, ym merfedd Toriaidd Lloegr.)

TiFriallen

(20160427)

Un efydd llonydd ei llên fel duwies
Flodeuog, â'i hawen
Gwngalcha, llon friallen
Ufudd aur, rhyfedd o wên.

(Briallu yn y cae ger yr afon.)

K2OK

(20160425)

I bau'r coesau â'u tro cyson aeth hon
Â thân y gwyr gwirion!
'Da'r wawr am deirawr dirion
Ar ei thaith i'r marathon!

(K, T, Ch, E and fi yn redeg haner marathon Caerdydd eleni.)

Cyrano

(20160424)

Dyfal un, prydydd diflino'n gori
Ar gariad a geiro
Fel purdeb ei wyneb o;
Serenai'r hen Cyrano.

(Mynd i weld Cyrano de Bergerac yn Theatr Clwyd neithiwr. Diddorol, gyda'r Cymraeg a'r Saesneg yn gymysg.)

Addrefnu

(20160423)

Gwir bechod, ai aur grebachu elw'r
Mawrion olew hyry
Try haelioni cwmni cu
Trwy ofn yn gancr addrefnu?

(Addrefnu yn y gwaith - etol)

Afantec

(20160423)

Awen goll a dry'n gylllell - cyflymach,
A llonach fy llinell;
Llif union fy rheipio'n well;
Llwyddiant prynu allweddell!

(Prynu allweddell fach Bluetooth i'r ffon, sy'n gweithio'n WYCHI!)

YnYCaе

(20160422)

Ger y llwyn, hafn wyn di-nam - per encil
Parth y prancwyr lletgam;
Rhag erlid ânt ar garlam
Nol i loches mynwes marn.

(Yr wyn wrthi'n ddiwyd y bore 'i mai)

Ymwybod

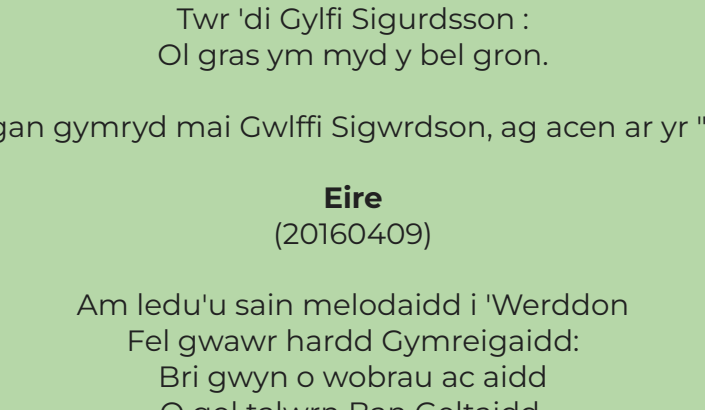
(20160421)

Crefu mae'r stormydd cryfion - I rugo
Rigau'u dyfroedd beision;
Doeth ofid lliid eithafon;
Cael yw deall dyfal don!

(Prosiect am eithafon yn y môr - ond mewn dwr bas - o'r enw 'ymwybod'.)

Lyngby

(20160420)

Oes croeso ar wyneb tebyg i wedd
Gwlad eiddgar, gwlad allblyg?
Cymdeithas liw'n llawn diwyg;
Awyr las â gras tre'r grug.

(Yn Lyngby - lwngbw - yn Nenmarc am gyfarfod. Ystyr yr enw yw 'tre'r grug'! Lle hyfryd, aedded - yn codi cywilydd arnai am gyflwr y DU a Chymru.)

Copenhagen

(20160417)

Yn yr hwyr â'r awyren i fêr
Pau'r forforwyn lawen;
Nwyf lys Tivoli wen,
Egwyl yng Nghopenhagen.

(Ar y ffordd i Copenhagen - cyfarfod am donau'r môr.)

BoreSul

(20160417)

Bore brau â'r erwau'n arian - eli'r
Heulwen treiddia'i bolman;
Cwpled caeth, lluniaeth y llan
A nefoedd Tecwyn Ifan.

(Bore hyfryd - eira, cesair, heulwen, englyn a phregeth hwylys gan TI am daflu'r bara i'r moroedd!)

YClwyd

(20160419)

Clychau'r pant, hen-nodiant, nwyd y dyfriol
Rhwng dwyfron mîd d'abwyd;
Ac anghaniad iradwy
D'afon arian, cludfan Clwyd.

(Rhedeg i Rhewl a nol, 7.2 milltir yn ol Strava!)

TônauDwrBas

(20160416)

Rhith anwyl o berthynas - dai asio
Terfyn Miche sydd addas;
Dal cyfrinachau'r dulas
Er gwyro i ben brigau'r bas.

(Gweithio ar briodweddau tônau mewn dwr bas.)

BVB

(20160415)

O lanerch y melynion i larpio
Lerpwl. O'r kop ffyddlon
Cynig gwyth cân y Cochion
A bri taro'r tair o'r bron!

(Lerpwl yn maeddu Dortmund mewn diawl o gêm neithiwr!)

Dathlu'nYParc

(20160414)

Cynig bendigedig yw arolwg
Yr elyrch: gwaith ydyw'r
Cofrestr i nodi'r cyfryw
O'u hymdrech: cynffon chwe chyw!

(Yr elyrch yn y parc wedi cael newyddion da!)

Toreth

(20160413)

Paradwys o gydbwysedd hardd i weld
Cydraddoldeb rhyfedd
Bod hyfrydaidd hafaidd hedd
Oedi i ganu'n digonedd.

(Darllen "Abundance" gan Annie Dillard.)

YrEithin

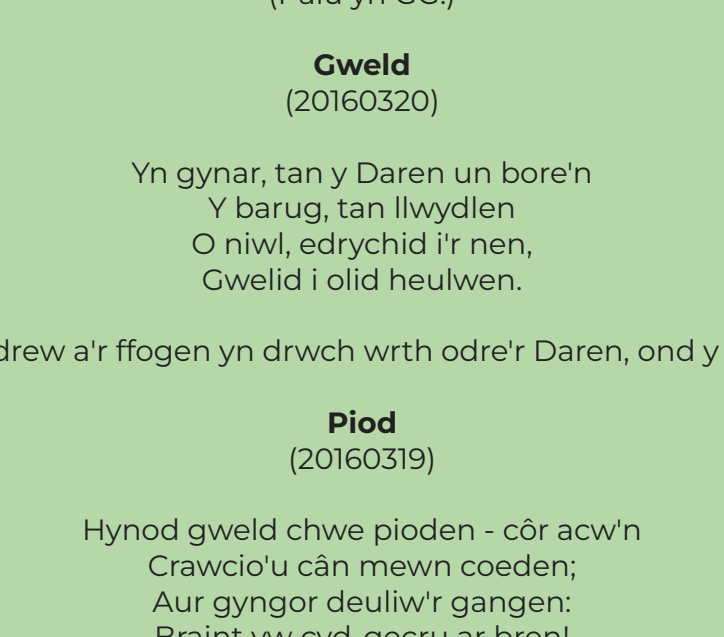
(20160412)

Llwyni ffel yn lloni ffin - aur drysor
O agor yr egin;
Gwerinaidd, melynnaidd min;
Distaw dith rhith yr eithin.

(Gogoniant yr eithin wrth rhedeg y bore 'ma.)

LlynYFanFawr

(20160411)

Mentraf yno!i hawlio hedd
Cyffes neges unigedd:
I'r taw a faga'r awydd
Yng ngorfoledd diwedd dydd.
Nodi gwersi'r waun gorsog,
Pau'r creigiau a'r nentydd crog,
Enyd aur gerllaw'r dyfnderoedd,
A'r gwyll, a'i awel ar goedd;
Neb, namyn y llyn a'r ill!
I wrando'r canu grwndi.
Ban, rhith huan a Thawe
Fin nos, a gwybaf y nef.

IDawellWylbrau

(20160410)

O badera'n heulfan Elfed - a haul
Tôn Sgwâr Wilton, rhodded
I ni foes y groes yn gred,
A gair y Cwr i'n gwared.

(Tôn Wilton Square, geiriau Elfed a hanes Megan Watts Hughes. Dad wedi clywed Elfed yn pregrethu ym Mhantteg.)

Francesco

(20160410)

Magu rheswm, goroesi - Guidolin
Gyda'i les yn codi
Tim i ddymchwal sêr Chelsea;
Eidalwr ein harwr ni.

(Curo Chelsea am y tro cyntaf yn yr uwchgynghrair.)

Sigi

(20160410)

Un dyn gwâr ydyw'n gwron - gelau drud
Gwlad yr îa tra chyson;
Twr 'di Gyfl Siourdsson :
Ol gras ym myd y bel gron.

(Y Swans yn ddiogel, gan gymryd mai Gwiffi Sigwardson, ag acen ar yr "wrd" yw'r anghaniad.)

Eire

(20160409)

Am ledu'u sain melodaidd i 'Werddon
Fel gwawr hardd Gymreigaidd:
Bri gwyn o wobrau ac aidd
O gol talwrn Ban Geltaidd.

(Cytgan yn lwyddiant mawr.)

Costa

(20160408)

Aw'r rydd a gwinllan rhoddwyd i eistedd
Yng Nghosta am arlwy
Di-ebost. Uniad abwyd
Mwydro clên cymudwyr Clwyd.

(Criw da yn cael coffi yddoe.)

Llwybr-Integryn

(20160403)

Ar fwydo'r cyfrifiadur, hafaliad
Gafaelodd fel gweiydr;
Ol sigl hudol osgliadur
Mynodd barch harmonaidd bur.

(T yn simiwleiddio osgliadur harmonaidd a methu cael yr "ailbwyso" i weithio!)

YnYllwydrehw

(20160331)

Os ofnus, chwaethus, tu chwith - daw rhediad
I'r adwy ym mendith
Cwtydro caeau'r bryniau brith
Ar llwydrhew, fore lledrith.

TaTaTata

(20160330)

O drai'n ninas Mumbai bur hyd helbul
Port Talbot a gwewyr
Oed wylotafn di-lafur;
Meistri Tata'n difan dur.

(Cwaith dur Port Talbot ar werth- es i yno ddwyvath am gyfwelliad ym 1987. Lle fydden i nawr?)

YnYWaun

(20160330)

Eiliad i'r anisgwyliadwy'n y waun,
Enyd amhrisiadwy'n
Canfod hafod 'da'r hyfwyn;
Munud i'w rhanu 'da'r wyn.

HelWyyau

(20160328)

Aw'r archwilio'n llon mewn llwynyn yw pos
Gwyl y Pasg yn Rhuthun;
Ar wefr decaf, olaf un;
Haul mil o wyau melyn!

(S,L ac A drws nesaf yn methu'n lân a chanfod yr wyau melyn.)

Awen

(20160328)

Unsil ei llenwi llinell - un geiryn
yn goron; i' nghymell
Daeth syniad am ganiad gwell
Can eco traw y gnocell.

(Rhedeg i gân y gnocell.)

Fflach

(20160328)

Er hybu'r gyru gorau, rhaid gwared
Â gyru dros ffiniau;
Er gwella gwaetha'r gwallau,
Bendith, rhagrith camerau?

(Cael llythr cas am oryul)

YPasg

(20160326)

Eiliadau'r wyl ffaeledig- gwy! gwewyr
Ein brodryr briwedi;
Chwys yr anghenus yng nghig
A gwaed yr Oen Pasgedig.

(Y Pasg ac anghyfiawnderau'r byd)

J-PS

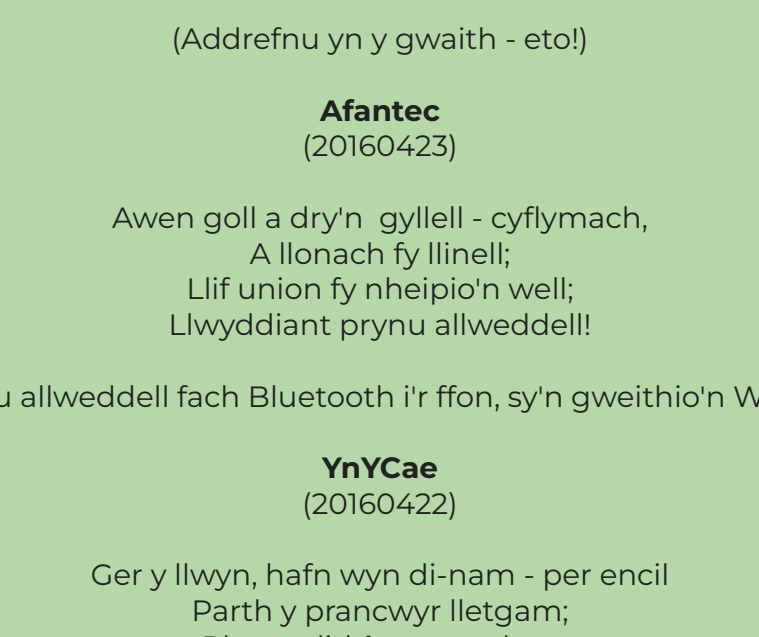
(20160325)

Nawdd yw cof lonydd cyflie'n agor rhin
Ow'rionedd â' nghamre;
Ond sut rhodio 'nghoed Satre
I'm nod o fod fel efe?

(Darllen adolygiad o waith Satre.)

Glasson

(20160324)

Cân y crehyrod cynar a Glasson
Egylwsg, lletygwr;
Melys oed ar gamlas wâr,
I rodio'm myd yr adar.

(Cysgu yn Glasson ger Caerhirfryn.)

LlwybrYWalliau

(20160324)

Ym meini hedd mae mwynhau - ym meili
Oedi'r teg eiliadau
Ar llwybr rhydd y walliau brau
Ai morio'i rhwng y muriau.

(Y llwybr rhwng walliau Castell Rhuthun yn ail-agor ar ol blynyddoedd.)

MaedduVilla

(20160322)

Mentwrch, crefwch y crys - bai herian
Villa'n orofalus;
Cysur, frodry, daw ar frys
O hawlio'r triphwynt melys.

(Yr Elyrch yn curo Aston Villa, ond yn ofnus yn eu chwarae.)

Palu

(20160320)

Â chân mae dechrau chwynu - her cyfnod
Â'r cefn wedi plygu!
O fyfyrfa'r ddaear ddu
Y gwel apêl y palu.

(Palu yn GG.)

Gweld

(20160320)

Yn gynar, tan y Daren un bore'n
Y barug, tan llwydlen
O niwl, edrychid i'r nen,
Gwelid i olid heulwen.

(Rhedeg eto, a'r llwydrew a'r ffogyn yn drwch wrth odre'r Daren, ond y ty eisioes yn yr haul.)

Piod

(20160319)

Hynod gweld chwe pioden - côr acw'n
Cravcio'u cân mewn coeden;
Aur gnygor deulw'r ganden;
Brait yw cyd-geccu ar bren!

(Rhedeg a chôr piod mewn coeden yn aros amdanaf ger y Tawe.)

Bananas!
(20160316)

Bwa ffrwythlon yw hona - paradwys
Yw pryd a grymanaf;
Nid yw'r un o gnydau'r ha'
Unioned â'm mananaf!
(Er clod i'r melynlon.)

SiwgrASbeis
(20160313)

Hen ing i wr mewn angen - hen ludded
Â'r wleded wedi gorffen;
Rhof benyd i'r hyfyrd wen
A droes hen does yn deisen!

(A. drws nesaf yn dod â theisn!)

CraigAdwyWynt
(20160312)

Af yn dawel o helynt
Y dorf i Craig Adwy Wynt,
A gafael byd atgofion
Tir Adda ger bwa'r bont,
Ag awch gweld fferm Craig Uchaf -
Nef yw'r bwthyn, ben bryn braf.
Golgwg cilr tîr y teras
I gael hoe, a gweld Pwlliglas.
Na, nid oes unman glanach -
Awel fwyn a'r lili fach.

(Mynd i redeg.)

Twll
(20160312)

Taw sôn - Duw, Duw - o diar - twyll ai toll
Yw y tyllod deiar?
O glaf, rhaid bod yn glyfar:
Am sbort, does gen i ddim sbâr!

(Twll yn nheiar y CB.)

Gwynfyd
(20160311)

Hel y wawr, a'r haul ar lwyn, un bore'n
Hwylio'r barug addfwyn;
Megis perlau sipiau swyn
Yw geni serchog wanwyn.

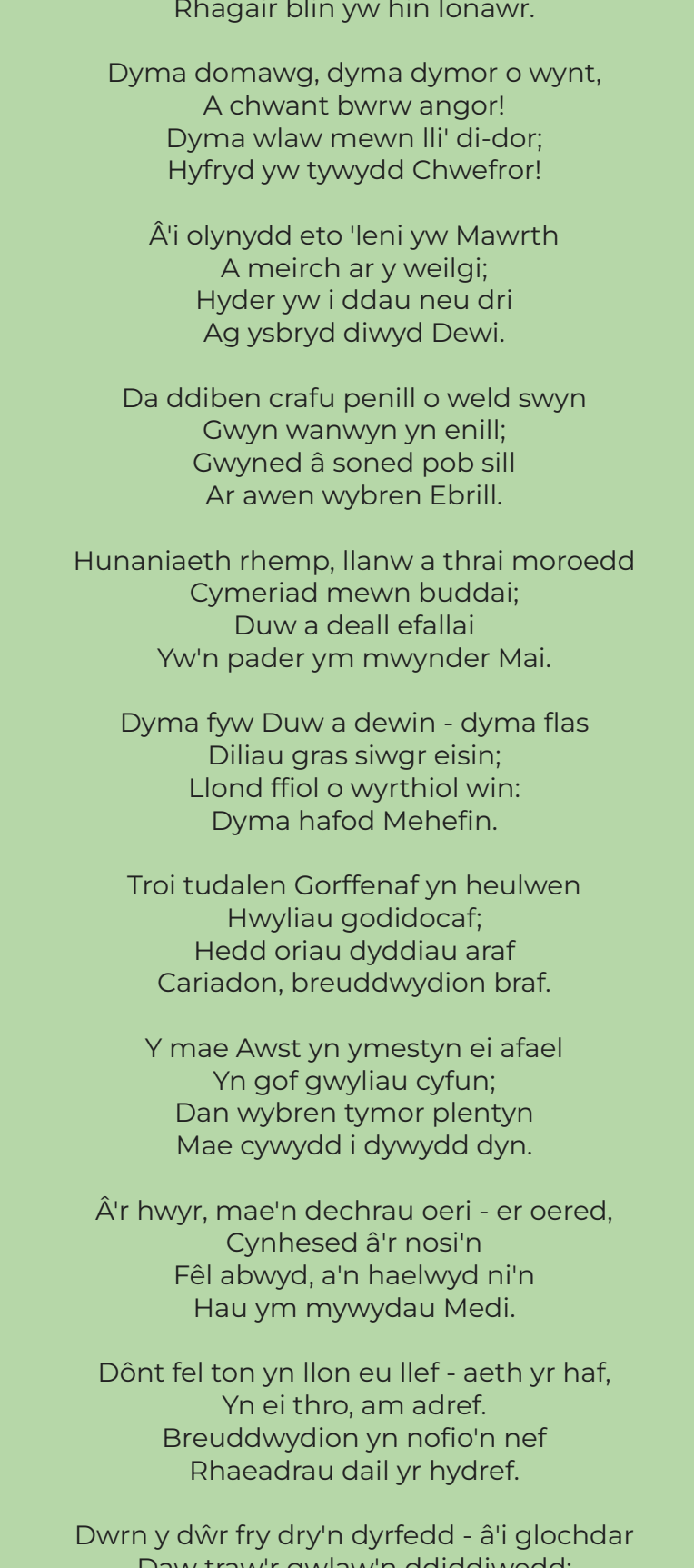
(Rhedeg a gobaith fod y gwanwyn yn dod; meddwl am y gerdd o'r un enw gan Crwys.)

Canêris
(20160310)

Adar mân â'u cân mewn cyni, yn awr
Gwŷr Norwich sy'n poeni;
O'u huffern ddofn rhaid ofni:
Fel gwichian moch, croch eu cri.

(Norwich yn colli i'r Swans ddydd Sadwrn, a Twm a fi yno!)

Godre'rGraig
(20160304)

Ei olau yw gwerth perthyn - yn y parth
Mae porthi dihiryn;
Gwên y cwm yw gwin cymun:
Gwawr yno sy'n deffro dyn.

(Yn GG ar fore bendigedig!)

Grym
(20160229)

Dryllia dyllau o drallod - ôl awgrym
O lygredd a drewdod;
Pa werth nerth fel unig nod?
Dim, ond llygru diamod.

(Meddwl am y dywediad fod grym yn llygru, a grym diamod yn llygru'n ddiamod.)

YBardd
(20160226)

Hen ddigon byw'm mrawddegau - y gorau'n
Blaguro 'da'r blodau;
Trin bryd yr ystyron brau:
Anwesaf, iraf eiriau.

(Meddwl am chwarae â geiriau.)

Y Flwyddyn
(20160201-22)

Ar ein lledred daw'n dued awr - ar goll
O'r gwyll tan yr hwyrwawr;
Diawl o wynt a lliod o wlaw:
Rhagair blin yw hin lonawr.

Dyma domawg, dyma dymor o wynt,
A chwant bwrw angori!
Dyma wlaw mewn lli' di-dor;
Hyfydd yw tywydd Chweffor!

Â'i olynydd eto 'leni yw Mawrth
A meirch ar y weilgi;
Hyder yw i ddau neu dri
Ag ysbryd diwyd Dewi.

Da ddiben crafu penill o weld swyn
Gwyn wanwyn yn enill;
Gwyned â soned pob sill
Ar awen wybren Ebrill.

Hunaniaeth rhemp, llanw a thrai moroedd
Cymeriad mewn buddai;
Duw a deall efallai
Yw'n pader ym mwynder Mai.

Dyma fyw Duw a dewin - dyma flas
Dillau gras siwgr eisig;
Llond ffilol o wyrthiol win:
Dyma hafod Mehefin.

Troi tudalen Gorffenafr yn heulwen
Hwyliâu godidocaf;
Hedd oriau dyddiau araf
Cariadon, breuddwydion braf.

Y mae Awst yn ymestyn ei afael
Yn gof gwyliau cyfun;
Dan wybren tymor plentyn
Mae cywydd i dywydd dyn.

Â'r hwyr, mae'n dechrau oeri - er oered,
Cynhased â'r nosi'n
Fêl abwyd, a'n haelwyd ni'n
Hau ym mywydau Medi.

Dônt fel ton yn llon eu llef - aeth yr haf,
Yn ei thro, am adref.
Breuddwydion yn nofio'n nef
Rhaeadrau dail yr hydref.

Dwrn y dŵr fry dry'n dryfedd - â'i glochdar
Daw traw'r gwlaw'n ddiddiwedd;
Cri concerto gwlychdog wledd.
Tewch, tewch, daranau Tachwedd.

Irwn feudag, fe ddaw Rhagfyr â chân
Ein chwenych am ystyr,
Yn anog trugarog wŷr:
A dyr cwys, medir cysur.

NosWener
(20160219)

Cofio, a dathlu'r cyfan - mi fethom
Faeth y llestri arian;
Llon pob noson bara naan,
Tro gwyn 'di mynd am Indian.

(Mynd am Indian 'da R ac E.)

YCllecFawr
(20160215)

Sen y boi 'cw sy'n beicio 'di eiliad
O helynt wrth grwydro;
Os trwsgl a phoenus y tro,
Ei gamp: gwenu wrth gwmpo!!
(HuwMc yn syrthio o'i feic!)

TonnauG
(20160213)

O ger ffiniau'r gorffencol daw eiliad
Ollon chwyldroadol
Gorchest tonnau disgyrchol
Anelwig, unig eu hól.

(Synhwyro tonnau disgyrchol am y tro cyntaf.)

SwparDwpar
(20160207)

Arswydo 'rol dolur sydyn a'n gwyll
Yn y gollod wedyn;
Urddas ei gymdeithas gun
Yw ein dyled i Alun.

(Cyngerdd i gofio Alun neithiwr.)

Anwn
(20160203)

Â'r meidrol mewn gorfoledd - er hyny
Ga'i ranu'r gwirionedd?
Gwerthfawrogwn Anwn hedd
Ein Daear erbyn diwedd.

(Ail-ddarllen y Mabinogion. Fel â phopeth mae yna ystyr ehangach.)

YGored
(20160131)

Dyma gyngerdd wrth gerdded - oed hapus
Â'r tipiau i glywed
Penillion yr afon; rhed
Y geiriau dros y gored.

(Cerdded yn sŵn y Tawe wedi'r glaw mawr.)

BwysYSied
(20160125)

Osgo hawdd a gosgeiddig i fanau'r
Tyrbinau arbenig;
Seiniau'r waun a glesni'r wig
Ar y bryn ger y Brenig.

(Mynd am dro i lle bu sied y gwarchodwyr tân gynt ar y bryn ger Llyn Brenig; atgofion melys iawn; melynau gwynt plau'r lle erbyn hyn!)

CB
(20160124)

Gwynfyd yw caru deg gêr - rhyfeddod
Hoff undod uwch ffender;
Mynd a byw pob muned bêr:
Da yw bod, dlws Claud Butler.

(Tacluso'r hen feic - nygards newydd duon - a'r CB yn edrych yn dlws dros ben.)

Cysawd
(20160122)

Am eiliad drwy'r cymylau - rhyfedded
Oedd gweled eu golau;
Un bore 'da'r planedau
Yn rhes o' Fercher i lau.

(Y planedau sydd â'u henwau yn nyddiau'r wythnos i gyd i'w gweld mewn rhes rhyw awr cyn y wawr yn y de.)

Cwypmp
(20160117)

Distadl dwndwr di-fwriad - a gwrthun
Bloedd eilun arddeliad;
Lloerig wael yn colli'r gad,
Sut ing fydd darostyngiad?

(Yr Elyrch mewn cawl.)

YrAwr
(20160117)

Gafael anwes uwch-gyflenwad o'r tic
I'r toc, diwedd eiliad;
Codi gwydr i'r enyd rhad,
A-men awdl mewn anadliad.

(Grwando ar gerddediad y cloc yn y cwrdd y bore 'ma; mor fregus.)

JHB
(20160113)

Newid moleciwl yn ion yw gwin
Ovahanu'r electron;
Anian sbectra newydd sbon
Bu enw J. H. Beynon.

(Ysgrifenu cofeb i un o'm arolygywyr Ph. D.)

NosGalan
(20160101)

Unig swydd diwedd blwyddyn - rhoi gobaith
Ar waith. Yma'n Rhuthun,
Claddu'n poen, cau'n doeau'n dynn
Ag awch yr hen ail-gychwyn.

DiweddDathlu
(20160101)

Tu draw i'r Nadolig Llawen a min
Dymuniad ar garden;
Heddiw hawdd rhoi'r nefoedd wen
I gadw gyda'r goeden.

Cynes anwes o enyn - uno gwyn
Â gwên ar ben blwyddyn;
Gwyn pob gwên a nerth perthyn
Yn glynu fy nheulu'n un.